

ISSN 1318-5772 XXVIII (2021) št. 1

BOŽJA BESEDA DANES

Revija Zavoda Biblično gibanje

Veselite se v upanju,
potrpite v stiski,
vztrajajte v molitvi ...
(Rim 12,12)

τῇ ἐλπίδι χαίροντες,
τῇ θλίψει ὑπομένοντες,
τῇ προσευχῇ προσκατεροῦντες ...

VELIKONOČNO UPANJE

POGOVOR Z ROMANO BIDER Zlata Krašovec
Trpljenje se rima na vstajenje

BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin
Vesel kot pomaranča ...

BRALCEM BOŽJE BESEDE Kristian Koželj
Ne imejte se v svojih očeh za pametne

IZZIV ZA DELO V SKUPINAH Andraž Arko
Smrt nima zadnje besede, ampak življenje!

UVODNIK Samo Skralovnik ČETUDI KDO VSTANE OD MRTVIH	3
ZAHVALA Samo Skralovnik PŠENIČNO ZRNO NE OSTANE SÁMO	4
MALI KLJUČ SVETEGA PISMA s. Snežna Večko V VERIGAH OBLASTI IN SUŽENJSTVA	5
BOŽJA BESEDA RASTE Gregor Čušin VESEL KOT POMARANČA ...	6
PAPEŽ FRANČIŠEK POSLUŠA BOŽJO BESEDO Primož Erjavec OKUŽENI Z UPANJEM	8
POGOVOR S PRIJATELJI BOŽJE BESEDE Zlata Krašovec TRPLJENJE SE RIMA NA VSTAJENJE	10
RAZLAGA ODLOMKA STARE ZAVEZE Samo Skralovnik DEKALOG, EVANGELIJ STARE ZAVEZE	14
RAZLAGA ODLOMKA NOVE ZAVEZE Matjaž Celarc ŽIVLJENJE PRVE KRŠČANSKE SKUPNOSTI	17
BRALCEM BOŽJE BESEDE Kristian Koželj NE IMEJTE SE V SVOJIH OČEH ZA PAMETNE	20
IZZIV ZA DELO V SKUPINAH Andraž Arko SMRT NIMA ZADNJE BESEDE, AMPAK ŽIVLJENJE!	22
IZZIV ZA OSEBNO DELO Teja Omerzel ŠE DOBRO, DA SRCE SLIŠI, KO POKLIČE LJUBEZEN	24
OSEBE V SVETEM PISMU Izet Veladžić ELIÁB, TISTI »ŠPICKANDIDAT«, KI NI BIL IZVOLJEN	27
BIBLIČNI TOPOSI Maksimilijan Matjaž, Samo Skralovnik KRONOLOGIJA VELIKEGA TEDNA	28
CERKVENI OČETJE BEREJO SVETO PISMO br. Jan Dominik Bogataj PAVEL IN SKRIVNOSTNA DEVICA TEKLA	30
SMEJATI SE S SVETIM PISMOM Samo Skralovnik KDO PRAVI, DA SO ŽIVALI BREZ PAMETI?	32
POROČILO Jana Podjavoršek PRAŽNIK HVALEŽNOSTI	34
NAPOVED SIMPOZIJA Samo Skralovnik JUDOVSKO-KRŠČANSKI VIRI IN RAZSEŽNOSTI DIALOGA	36
PRIPOROČAMO V BRANJE Samo Skralovnik EGERIJA: POTOPIS/ITINERARIUM	37
MOLITEV Z BOŽJO BESEDO Delavnice molitve in življenja	38

BOŽJA BESEDA DANES je katoliška biblična revija, ki jo izdaja Zavod Biblično gibanje s podporo SŠK. Izhaja trikrat letno.

Revijo lahko naročite ali odjavite po pošti na naslov gibanja in uredništva.

NASLOV ZAVODA IN UREDNIŠTVA:

Zavod Biblično gibanje
Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana
info@biblicnogibanje.si
www.biblicnogibanje.si
www.facebook.com/biblicnogibanje.si

UREDNIŠKI ODBOR:

Vlasta Doležal Rus, Zlata Krašovec, Tatjana Rupnik
ODGOVORNI UREDNIK: dr. Samo Skralovnik
GLAVNI UREDNIK: dr. Maksimilijan Matjaž
LEKTORIRANJE: Barbara Skralovnik
FOTOGRAFIJE: Avtorji uporabljenih fotografij so navedeni pod fotografijami.
FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Jon Tyson (Unsplash)
OBLOKOVNA ZASNOVA: Branka Smodiš
PRELOM IN PRIPRAVA ZA TISK: Robert Rošker
TISK: Salve, d. o. o., Ljubljana

Priporočen je prostovoljni dar za pokritje stroškov izhajanja revije.
Transakcijski račun pri Delavski hranilnici: SI56 6100 0002 0986006

UVODNIK Samo Skralovnik

ČETUDI KDO VSTANE OD MRTVIH

Morda ni naključje, da v evangelijskih beremo o dveh osebah z imenom Lazar. V Lukovi priliki (16,19-31) spregledan in poln ran po telesu leži pri vratih bogataša, ki dan za dnem hodi »po drugi strani mimo« (prim. 10,31). Ko oba umreta, bogataš prosi Abrahama, da obujenega Lazarja pošlje v njegovo hišo, da posvari brate: »[Č]e pojde kdo od mrtvih k njim, se bodo spreobrnil.« (16,30) Toda Abraham meni drugače: »Če ne poslušajo Mojzesa in prerokov, se ne bodo dali prepričati, četudi kdo vstane od mrtvih.« (16,30)

O drugem Lazarju beremo v Janezovem evangeliju. To je bolni Lazar, ki umre in o katerem sestri Marija in Marta pošljeta Jezusu sporočilo: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.« (Jn 11,3) Pretresljivo je, kako je – povsem drugačen od bogataševega – opisan Jezusov odnos do trpečega prijatelja (v. 11): bil je pretresen (v. 33), ob njegovi bedi se je zjokal (v. 35), končno ga je z močnim glasom poklical nazaj v življenje: »Lazar, pridi ven!« (v. 43)

Kaj imata ti dve zgodbi poleg imena Lazar še skupnega? Obe zgodbi se dotikata vstajenja in s tem povezanega odnosa do bližnjega. Lazar pri bogataševih vratih nam sporoča, da je za nas človek, v katerem ne prepoznamo bližnjega, na neki način mrtev. Papež Francišek zapiše, da ima vsak človek, ki »leži pred našimi vrati«, obličje Boga. Vsak človek v stiski, ki nas ne predrami iz srčnega dremeža, ki ne vzdrami našega srca, je mrtev v naših očeh: je živ, a je mrtev (prim. Raz 3,1). Tako je bil revež za bogataša v resnici mrtev, in »četudi kdo vstane od mrtvih« (Lk 16,30), tega ne bi spremenil.

Na drugi strani »Jezusov« Lazar iz Janezovega evangelija naglašava drugo plat iste resničnosti. Ko v drugem prepoznamo bližnjega oz. Božje obličje, ta v naših očeh ni več samo mrtva črka papirja, temveč vstane od mrtvih. Jezus je z obuditvijo Lazarja pokazal, da sega Božja ljubezen onkraj gotovosti smrti. Tudi kristjani smo v življenju vabljeni, da skupaj z očetom izgubljenega sina »obudimo« svoje bližnje, kajti tudi njegov sin je bil »namreč mrtev in je oživel« (Lk 15,24).

Z velikonočno številko revije *Božja beseda danes* smo z različnimi prispevki, izzivi in razmišljanji na temo stiske in upanja povabljeni, da v velikonočno jutro vsakdana obudimo bližnje oz. odnose med nami. Resnično, »kakor mrtev« je samo tisti, ki je »pozabljen iz srca« (Ps 31,13). •••

foto: Dominic Swain (Unsplash)

VESEL KOT POMARANČA ...

Mojo vero ali moje praznoverje se že na daleč »zavoha« in vsakdo lahko vidi (!), ali dišim po ljubezni ali hinavsko zaudarjam.

Sedim za računalnikom in si že teden dni razbijam glavo, o čem naj pišem. Kaj naj napišem? Lahko se sicer izgovarjam na pisateljsko blokado, a ker mi je bilo predlagano, naj pišem o velikonočnem upanju, je vse skupaj samo še huje, saj sem zablokiral ne le kot pisec, temveč tudi – kar je še bolj skrb vzbujajoče – kot kristjan. Apostol Peter je pred dva tisoč leti dejal in zapisal, naj bomo »vedno pripravljeni na odgovor vsakemu, ki vas sprašuje za razlog upanja, ki je v vas« (1Pt 3,15), jaz pa še po enem tednu ne zmorem enega samega stavka. Da ne bo pomote: ne gre za dvome ali nevero, zgolj za nemoč ubesedenja.

Kako naj nekomu opišem vonj svojega telesa? Enostavno nimam besed: sam sebe ne vonjam, ne dišim si in si niti ne smrdim, saj se redno tuširam, vem, da moje telo vonj ima, to je ne nazadnje – za razliko od Kristusovega vstajenja – tudi znanstveno dokazano, a tega vonja nekomu z besedami enostavno ne morem opisati. Lahko mu rečem le:

»Poduhaj me, pa boš videl, ali ti dišim ali smrdim!« In je mimogrede hecno, da rečemo: »Poduhaj, pa boš videl!«, ko se vonja ne da videti. Vsaj ne s prostim očesom.

Kompliciram in pleteničim, vem, a tudi z razlogi mojega upanja je prav toliko banalno in profano kot z vonjem. Mojo vero ali moje praznoverje se že na daleč »zavoha« in vsakdo lahko vidi (!), ali dišim po ljubezni ali hinavsko zaudarjam. Zavoha se in vidi! Seveda (se) lahko tudi na področju duše nekaj časa zavajam in prikrivam nehigieno z dezodoranti, kot se to da pri telesu, a slej ko prej se bo zavohalo!

In če se zdaj povrnem k »velikonočnemu upanju«, po katerem mora dišati moj prispevek, nimam z njim – lepo katoliško vzgojen, kot sem – na načelni ravni prav nobenih težav in pristajam na vse: na Kristusovo trpljenje, smrt in vstajenje, na naše vstajenje in večno življenje tudi ... A to so zgolj dejstva, ki me sama po sebi pač uvrščajo

foto: osebni arhiv

TRPLJENJE SE RIMA NA VSTAJENJE

Z Romano Bider Muhovič, snovalko spravne pobude Vseposvojitev, zvesto bralko Besede in predano mamo in ženo se je pogovarjala Zlata Krašovec.

Kdaj in kako ste spoznali oziroma začutili, da Sveto pismo ni preprosto »Božja okrožnica«, s katero želi Bog ljudem nekaj dopovedati, temveč osebno pismo, ki nagovarja prav vas in ga vedno znova odpirate z drhtečim srcem?

Svetopisemskih dotikov se spominjam že od mladih nog. Rada sem prelistavala Sveto pismo v slikah, najbolj občudovala Mojzesa na poti skozi Rdeče morje in sočustvovala z ubogim Lazarjem, ki so mu psi lizali rane. S staro mamo sva prepevali »Marija z Ogrskega gre« in pogosto hodili v cerkev. Zelo me je prevzela pesem, ki nas jo je na koru naučil star organist: »Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, / duša vsa lepa prišla iz njegovih je rok, / Adam je roko iztegnil po sadu nesrečnem, / grešen zdaj človek tava po zemlji okrog ...«

Prav pesmi so bile dolgo časa glavni medij moje evangelizacije. Kakšnih deset let sem igrala kitaro v deklškem zborčku in v živahnem mladem utripu doživljala bližino in toplino stvarstva: »Hvala za vsako dobro jutro, / hvala za vse življenja dni, / hvala, da lahko Nate svoje preložim skrbi ...« Župnik nam je v zahvalo za redno petje pri nedeljskih mašah in različnih slovesnostih prinašal čudovite knjige in poskrbel tudi za naše duhovne vaje. Tako so se mi na prehodu iz osnovne v srednjo šolo v Stični odprle dih jemajoče duhovne širjave. Takrat sem si kupila prvo Sveto pismo. Nebo se mi je zdelo čisto blizu. Tik preden sem v tretjem letniku gimnazije v letalski nesreči izgubila mamo, se mi je za hip celo odprlo. Nekega jesenskega sobotnega popoldneva sem se z avtobusom vračala iz orglarske šole v Mariboru in strmela v rdeče žareč sončni zahod. Prekipevajoče občudovanje bi rada s kom delila. Prešinilo me je – Bogu lahko o tem povem! Predstavljam si, da je takrat vzpostavil najino direktno zvezo, da sem mu lahko kmalu zatem pripovedovala tudi o svoji žalosti.

foto: Tim Marshall (Unsplash)

ŽIVLJENJE PRVE KRŠČANSKE SKUPNOSTI

Eksegeza evangelija nedelje Božjega usmiljenja
(Apd 4,32-35)

Za obhajanje bele nedelje (*dominica in albis*) oz. nedelje Božjega usmiljenja Cerkev kot prvo berilo prebira odlomek iz Apostolskih del (4,32-35), t. i. pripovedni povzetek, ki skupaj z drugima pripovednima povzetkoma (Apd 2,42-47; 5,12-16) v obliki triptiha predstavi življenje prve skupnosti v Jeruzalemu. Že uvodna podoba drugega povzetka, da je imela skupnost »eno srce in eno dušo«, poskuša bralca duhovno nagovoriti ter ga pridobiti za nov način življenja skupnosti.

SOBESEDILO

Odlomek je obdan s pripovedjo o priporu Petra in Janeza (4,1-22) ter o skupnosti, ki na preizkušnjo odgovarja z molitvijo kot prošnjo, da bi zmogli po Jezusovem zgledu pogumno oznanjati Besedo, kar se zgodi s ponovnim prihodom Svetega Duha (4,24-31). Bralec razume, da Sveti Duh udejanja enotnost srca in duše (4,32). Opis

življenja skupnosti se prevesi v opis dveh primerov ravnanja članov skupnosti: eni živijo v iskrenosti kot Barnaba (4,36-37), drugi pa pokažejo razdeljeno srce, ki kot Satanov plen vodi v uničenje, kot se to zgodi Hananiju in Safiri (5,1-11), kar privede do prečiščenja in izoblikovanja Cerkve (5,11).

ŽIVLJENJE PRIJATELJEV

Množica vernikov, ki je narasla do 5000 (prim. 4,4), je predstavljena kot eno bitje, ki ima »eno srce in eno dušo« (4,32). S to podobo uspe Luku povezati helenistični in judovski svet. V grški literaturi omenjena podoba namreč zaznamuje prijateljstvo; na primer Diogenes Laertius prijateljstvo opredeljuje kot »eno dušo v dveh telesih«, Aristotel pa se v delu *Nikomahova etika* sklicuje na pregovor, da je prijateljem »vse skupno«. Ta koncept prijateljstva, ki zaznamuje družbeni miselni okvir nekaterih filozofov in skupnosti

Vstajenje ni nekaj abstraktnega, saj je vezano na izkušnjo srečanja z Vstalim Gospodom.

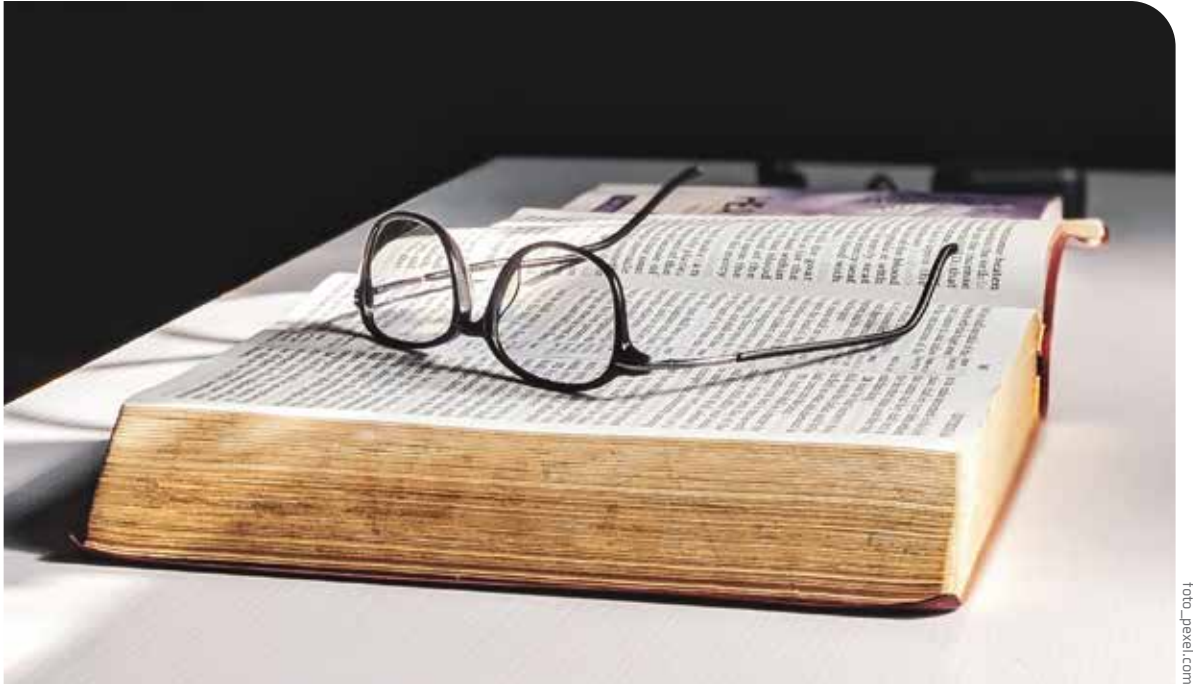

foto: pexel.com

NE IMEJTE SE V SVOJIH OČEH ZA PAMETNE

(Rim 12,16b)

Logika sveta, ki ga usmerja potrošništvo, ne prenese upanja.

Vzpostavili smo družbeno ureditev, ki ne potrebuje oblastnika, saj njen tok usmerjajo ego, poželenja in ambicije.

Ne znam čisto dobro prešteti, kolikokrat sem v zadnjem letu uporabil besedo upanje, a gotovo je bila ena največkrat mišljenih in izrečenih besed. Hitro je postalo jasno, da situacija, v kateri smo se znašli kot človeštvo in (verujoči) posamezniki, ne bo prešla v nekaj tednih ali mesecih in da bodo njene dolgoročne posledice usodnejše in daljnosežnejše, kot si zmoremo predstavljati celo v tem trenutku, ko se na nekem nivoju že udomačujemo v novih okvirih. Upati je tako postal temeljni modus našega vsakdana. Zdi se, da ves svet, poenoten v svoji različnosti, kar naprej nekaj upa.

V istem trenutku pa čutimo, da ta svet z odločnostjo plazu drsi v neko diametralno nasprotno smer – radikalizacije stališč, krčenja dialoških polj, krnjenja razsežnosti jezika, statistično merljivega porasta ekscesnosti in nasilja tako v intimnem kot družbenem merilu; vse to vedno bolj postaja nova normalnost, za katero se zdi, da smo se ji brez boja prepustili tudi kristjani.

Očiten prepad, pred katerim smo se znašli, nas sam po sebi sili k vprašanju o naravi tega, kar upamo.

O logiki sveta, ki mu pripadamo, in logiki življenja v upanju, kamor nas vpenja Kristusova velikonočna skrivnost. Ena namreč stoji diametralno nasproti drugi in v situaciji, v kateri smo tukaj in sedaj, ju je tako rekoč nemogoče spraviti med sabo. Logika sveta, ki ga usmerja potrošništvo, namreč ne prenese upanja, ker upanje implicitno vključuje pričakovanje in potrpežljivost, ki sta za utrip aktualne družbe nesprejemljiva. Situacija, v kateri kupna moč prevladuje nad vsemi ostalimi kvalifikatorji, pomeni preprosto to, da si tisti, ki poseduje dovolj sredstev, lahko privoščijo takojšnjo zadovoljitev vseh potreb, kapric in želja. Kdor tega, pravzaprav edinega pogoja ne dosega, mora svoja prizadevanja, moč, sposobnost – in upanje – usmeriti v to, da ga bo čim prej in čim lažje dosegel. Tako smo vzpostavili družbeno ureditev, ki ne potrebuje oblastnika, saj njen tok usmerjajo posamezniki oziroma njihov ego, poželenja in ambicije. Dokler je sklenjen krog potrebe, ponudbe in takojšnje zadovoljitve na najosnovnejšem nivoju, je takšen človek obvladan. Upre se šele, ko mu je odvzeta možnost

SMRT NIMA ZADNJE BESEDE, AMPAK ŽIVLJENJE!

Moram priznati, da me konkretnost Jezusovega vstajenja od mrtvih včasih miselno zaposluje in bega. Še posebej zato, ker raznovrstne upodobitve žal prevečkrat močneje ostajajo v spominu kakor pa sama Božja beseda.

Seveda pri tem ne morem mimo Gibsonove uspešnice *Kristusov pasijon*, ki se po masakru zaključí s katarzično veličastnim vstajenjem: medtem ko se kamen sam odvali od groba, v temo zasije svetloba, ki ulovi prav tisti trenutek, ko Jezusovo

prihaja – ne Jezus Kristus, ampak Arnold Schwarzenegger ali Sylvester Stallone v svoji najboljši formi. Ali pa kipi Vstalega zveličarja, kot je na primer Michelangelov v rimski cerkvi Santa Maria sopra Minerva, pa tudi mnogi drugi, ki jih po svojih župnijah nosimo na čelu vstajenskih procesij in v velikonočnem času krasijo naše oltarje: nič drugega kot »bodybuildersko« tekmovanje za naslov »mister universe«. Kaj imajo te in njim podobne upodobitve dejansko skupnega s Kristusovim vstajenjem?

Moram priznati, da sem celo pomislil, da bi se Matejev opis Jezusove smrti in vstajenja precej dobro znašel ob dobri režiserski interpretaciji v kakšni zombi apokaliptični fantastiki (prim. Mt 27,52-53; 28,2-4). Ravno zato se verjetno režiserji ne odločajo za upodobitev Matejevega poročila o vstajenju. V tem smislu je zanimiva upodobitev iz leta 2015, ko je scenarist Simon Block skoraj dobesedno prenesel Matejev prizor z bleščečim angelom in ga umestil v prvi del TV-serije *Anno Domini (A. D. The Bible Continues)*: angel prileti kot blisk ali komet z neba, se pojavi kot bojevnik z mečem v zlatem oblačilu (in ne belem kot sneg!) in odvali kamen od groba, iz katerega izhaja močna svetloba. Filmski angel za razliko od bibličnega na koncu ni tako utrujen, da bi se usedel na odvaljeni kamen.

Bolj ko je vstajenje nazorno prikazano, večja je njegova karikatura ali celo nebuloznost, da ne rečemo celo grotesknost. Preprosto zato, ker je Jezusovo

Raznovrstne upodobitve Jezusovega vstajenja žal prevečkrat močneje ostajajo v spominu kakor pa sama Božja beseda.

Bolj ko je vstajenje nazorno prikazano, večja je njegova karikatura.

Angel iz TV-serije *Anno Domini*

truplo »izpuhti« iz sindona, Vstali pa že sedi poleg, osvobojen povojev. Nato (v Adamovem kostimu) vstane z mesta in kot akcijski heroj, ki je dobojeval svojo bitko, pompozno odkoraka iz groba, pri čemer gledalec ne more spregledati preluknjane dlani. Udarniško, akcijsko, konkretno in nazorno. Zato si sploh ne morem predstavljati, kakšno naj bi bilo Gibsonovo napovedano nadaljevanje pasijona z delovnim naslovom *Resurrection (Vstajenje)*. Ali pa če pogledamo kakšno slavno umetniško upodobitev, kot na primer Rubensov triptih v antwerpenski stolnici, ko iz groba

foto: thebrickreastament.com

KRONOLOGIJA VELIKEGA TEDNA

Evangeljska poročila o dogodkih zadnjega tedna se glede kronoloških podatkov med seboj razlikujejo. Lahko govorimo o kronologiji sinoptikov na eni in o Janezovi kronologiji na drugi strani. Kdaj je Jezus obhajal zadnjo večerjo s svojimi učenci? Je bila to judovska pasha ali kakšna druga praznična večerja pred pasho ali pa običajna večerja?

PASHALNA VEČERJA

V 2 Mz 12 beremo, da morajo Izraelci zaklati pashalno jagnje »štirinajstega dneva tega meseca«. »Ta mesec« je mesec abíb (prim. 5 Mz 16,1), mesec klasja, ki ustreza našemu marcu/aprilu. Pozneje so mu dali babilonsko ime nisan. Skladno s tem Jožef Flavij poroča, da so bila pashalna jagnjeta zaklana 14. nisana, tj. zadnji dan pred polno luno, ki nastopi po spomladanskem enakonočju, in sicer

(2 Mz 12,6), kar pomeni med sončnim zahodom in trdo nočjo. Toda če sledimo sinoptični kronologiji (Mr 14,12; Mt 26,17; Lk 22,7), je bilo jagnje zaklano na »prvi dan praznika nekvašenega kruha«, to je na 15. nisan zvečer, torej dan kasneje. Tako ni povsem jasno, kdaj je pravzaprav Jezus obhajal svojo »pasho«. Ali je res šlo za obredno judovsko pashalno večerjo, ki so jo Jezus in učenci obhajali po uradnem koledarju 14. nisana zvečer (po splošnem prepričanju je to bil četrtek zvečer), ali pa so jo kot tako kristjani razumeli šele pozneje, ko so jo povezali s pashalnim simbolizmom.

JANEZOVA KRONOLOGIJA

Vprašanje se zaplete, saj je Jezus po Janezovi kronologiji umrl že na dan pripravljanja (Jn 19,30sl.) ob uri, ko so Judje po predpisih postave (3 Mz 23,5-7) v templju klali velikonočna jagnjeta. Judje so tisto leto po Janezovi kronologiji, ki sledi uradnemu koledarju, jedli velikonočno jagnje v petek zvečer in takrat je Jezus že počival v grobu (Jn 19,31.38-42). Tisto leto je sobota sovpadala s praznovanjem pashe. Za Janeza (13,1-20) je bil Jezusov poslovilni obed potemtakem slovesna večerja pred velikonočnim praznikom (Jn 13,1sl.). Jezus je z učenci obhajal večerjo kot pashalni obed že vsaj en dan prej, morda več, gotovo pa ne 14. nisana zvečer. To potrjuje kronološka umestitev ključnega dogodka v pasijonu, Jezusove smrti na križu. Jezus je po Janezu umrl na »dan pripravljanja na pasho, okoli šeste ure« (Jn 19,30sl.), to je okrog poldne, ko so znotraj jeruzalemskega templja klali jagnjeta, glavno jed pashalnega obeda. Proces pred Pilatom, križanje in smrt so se torej dogajali v petek pred praznikom. Skladno s tem Janez poroča, da poslanci velikega duhovnika Kajfe, ki so tisti dan zgodaj zjutraj privedli Jezusa k Pilatu, sami niso vstopili v sodno hišo, da bi smeli zvečer jesti velikonočno jagnje: »Od Kajfa so torej Jezusa peljali v sodno hišo. Bilo je zgodaj zjutraj. Sami niso šli v sodno hišo, da se ne bi omadeževali, ampak bi smeli jesti pashalno jagnje.« (Jn 18,28) To nakazuje tudi druga Janezova omemba: »Ker je bil dan pripravljanja in zato, da telesa čez soboto

foto: dnuchof/feschnst.org

med deveto in enajsto uro oz. po našem času med 3. in 5. uro popoldne. To je bil »dan pripravljanja« (Jn 19,14). Jagnjeta so spekli in pripravili do sončnega zahoda, po sončnem zahodu, ko so že vstopili v 15. nisan, so ga zaužili. Sledil je praznik nekvašenega kruha, ki se je obhajal teden dni, to je od 15. do 21. nisana. Celotno osemdnevno praznovanje so včasih poimenovali oz. pojmovali kot en sam svet dan.

SINOPTIČNA KRONOLOGIJA

Po uradnem koledarju (2 Mz 12) je bilo pashalno jagnje torej zaklano 14. nisana »proti večeru«

KDO PRAVI, DA SO ŽIVALI BREZ PAMETI?

Zgodba o vesoljnem potopu

Kolektivni spomin na veliko povodenj, ki jo v Svetem pismu opisuje pripoved o Noetu, je gotovo ena tistih značilnosti, ki prazgodovino izraelskega ljudstva pripenja na širše in starejše izročilo antične Mezopotamije. Pripoved o vesoljnem potopu namreč ni unikum izvoljenega ljudstva, temveč gre za znan motiv – najbolj znano ubeseditev tega motiva predstavlja *Ep o Gilgamešu*. V Svetem pismu ne beremo različice »copy-paste«, identične kopije, saj biblična verzija odseva veliko pomembnih svojskosti. Daleč najpomembnejša je tista o obstoju enega samega Boga. Za razliko od bogov v drugih različicah je Noetov Bog tisti, ki nastali kaos vodovja, kakor pravodovja pri stvarjenju, obvlada in mu odkaže svoje mesto. V tem kontekstu je Noe, ki je edini »našel milost v Gospodovih očeh« (1 Mz 6,8), predstavljen kot nekakšen popotopni Adam, oče novega življenja; kajti potop je hoteno predstavljen kot nasprotje pripovedi o stvarjenju. Gre za novo stvarjenje, za nov začetek, za »formatiranje« sveta, ki je bil ustvarjen kot dober, a se je pozneje popolnoma spridil.

Pripoved te vrste je v prvi vrsti teološko razmišljanje in bi ga le težka opremili s kakšnimi prijemljivimi zgodovinskimi podatki. Dejstvo, da je pripoved o potopu med ljudstvi antične Mezopotamije dobro poznana, priča o resničnem zgodovinskem dogodku (najverjetneje lokalne narave), ki je imel za takratno dožemanje in poznavanje sveta domala apokaliptične razsežnosti. Svetopisemsko različico lahko zato mirne vesti označimo kot zgodovinsko, saj poroča o katastrofi, ki je imela v viharju zgodovinskih dogodkov svoje mesto. Vse drugo, kar bralčev pogled spretno usmerja k Bogu Izraela, če se smemo tako izraziti, kaže na kasnejše redakcije pod vplivom skrbno izdelanih teoloških premis.

Osebi: ŽIVAL, ŽIVALCA

ŽIVAL: No, v lepo godljo si me zvelkla!

ŽIVALCA: Jaz, da sem te zvelkla?! A sem te prosila, da greš za mano?!

ŽIVAL: Če sem pa mislil, da veš, kam greš!

ŽIVALCA: Nikoli ne vem, kam grem.

ŽIVAL: Zdaj poveš!

ŽIVALCA: Toliko, da veš ... Jaz sem samo sledila dvema slonom, ki sta šla pred nama.

ŽIVAL: A misliš tema dvema slonom tam?

ŽIVALCA: Jasno, da tema dvema slonom! A mogoče vidiš še kake druge slone?

ŽIVAL: Ne, samo ta dva sta tu. Preostali iz črede niso bili tako neumni, da bi se spravili na to ... na to ... Kaj pa je to za ena reč pravzaprav?

ŽIVALCA: Mislim, da je stari rekel, da je ladja.

ŽIVAL: Ladja, kaj?! Si ni mogel izmisliti kakega drugega hobija. Vzdrževati tako reč zna biti precej drago!

ŽIVALCA: Slona sta rekla, da mu je Bog naročil, naj jo zgradi.

ŽIVAL: In zakaj bi Bog komur koli naročil, naj zgradi ladjo sredi puščave?!

ŽIVALCA: Slona sta rekla, da bo dež.

foto: wallpaperhq.com

¹ Besedilo skeča je prevedel in uredil Gregor Čušin. Zbirko skečev z (izvirnim) naslovom *A Funny Thing Happened to Me on My Way Through the Bible* je napisala Martha Bolton. Skeč je umeščen v kontekst s kratkim biblično-zgodovinskim uvodom oz. pojasnilom, ki ga je napisal Samo Skralovnik.

SANJE VSAKEGA STARŠA:

Brž ko slišijo z ušesi,
so mi pokorni ...
(Ps 18,45)

KO PRIDEŠ H KOLEGU NA OBISK IN MU PRED HIŠO POŠLJEŠ SMS:

Glej, stojim pred
vrati in trkam.
(Raz 3,20)

ON: "HEJ, AM ... A TI JE VŠEČ KRUH?"

ONA: ...

ON:

Nikoli nisem bil
spreten v
besedah ...
(2 Mz 4,10)

MED JUTRANJO MAŠO MALO BOM ZAPRL OČI, KAJ SE MI PA LAHKO ZGODI?

Na oknu je sedel mladenič, po
imenu Evtih, ki je med
Pavlovim dolgim govorom
trdno zaspal. V spanju je
padel s tretjega nadstropja in
pobrli so ga mrtvega.
(Apd 20,9)

TISTA TETA, KI NE ZNA IZKLOPITI CAPSLOCKA NA FACEBOOKU:

POGLEJTE, S KAKO
VELIKIMI ČRKAMI
VAM PISEM S
SVOJO ROKO!!
(Gal 6,11)

GREŠ NA MORJE ZA 3 DNI:

Odpravil se je torej na
pot, vzel s seboj deset
talentov srebra, šest
tisoč zlatnikov in deset
prazničnih obločil.
(2 Kr 5,5)